

Voortgangsrapportage 2019 Derde Convenant Preventie Gehoorschade Versterkte Muziek

Disclaimer

Bij de samenstelling van deze publicatie is de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht genomen. VeiligheidNL aanvaardt echter geen verantwoordelijkheid voor eventuele, in deze uitgave voorkomende, onjuistheden of onvolkomenheden.

Overname van tekst of gedeelten van tekst is toegestaan, mits met de juiste bronvermelding. Indien tekst gebruikt wordt voor commerciële doelstellingen dient altijd vooraf schriftelijke toestemming verkregen te zijn.

Privacy en gegevensbescherming

VeiligheidNL gaat zorgvuldig om met persoonsgegevens en behandelt deze vertrouwelijk. Zo worden persoonsgegevens alleen verwerkt door personen met een geheimhoudingsplicht en voor het doel waarvoor deze gegevens zijn verzameld. Daarbij zorgt VeiligheidNL voor passende beveiliging van persoonsgegevens.

VeiligheidNL behandelt uw persoonlijke gegevens conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) zoals deze sinds 25 mei 2018 geldt. Lees meer over onze privacy verklaring op www.veiligheid.nl/privacy.

**Voortgangsrapportage 2019 Derde
Convenant Preventie
Gehoorschade Versterkte Muziek**

Rapportnummer 846

Anneloes Baan, Wisse van der Meijden, Victor Zuidema

Uitgegeven door
VeiligheidNL
Postbus 75169
1070 AD Amsterdam
www.veiligheid.nl

maart 2020

Inhoudsopgave

Hoofdstuk		Pagina
Samenvatting		5
1	Inleiding	7
1.1	Convenant	7
1.2	Voortgang convenant	7
1.2.1	Voortgang van de acties	7
1.2.2	De gemeten geluidsniveaus	8
1.2.3	Doelstellingen convenant / maatschappelijke ontwikkelingen	8
2	Voortgang van de acties	9
2.1	Geluidsniveau	9
2.1.1	Algemene doelstelling 2019-2022	9
2.1.2	Voortgang 2019	9
2.2	Gehoorsbescherming	10
2.2.1	Algemene doelstelling 2019-2022	10
2.2.2	Voortgang 2019	10
2.3	Geluidsmeting	10
2.3.1	Algemene doelstelling 2019-2022	10
2.3.2	Voortgang 2019	10
2.4	Communicatie en bewustwording	11
2.4.1	Algemene doelstelling 2019-2022	11
2.4.2	Voortgang 2019	11
2.5	Kennis en onderzoek	12
2.5.1	Algemene doelstelling 2019-2022	12
2.5.2	Voortgang 2019	12
3	De gemeten geluidsniveaus	14
4	Doelstellingen convenant / maatschappelijke ontwikkelingen	16
Bijlage 1	Derde Convenant Preventie gehoorschade versterkte muziek	
Bijlage 2	Meetprotocol Convenant geluid Nederland 2019	
Bijlage 3	Rapportage Nulmeting Onderzoeksresultaten campagne I Love My Ears	

Samenvatting

Het *Derde Convenant Preventie Gehoorschade versterkte muziek* is in december 2018 ondertekend door de volgende partijen.

- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)
- Vereniging Van EvenementenMakers (VVEM)
- Vereniging Nederlandse Poppodia en -Festivals (VNPF)
- Landelijke Kamer van Verenigingen (LKV)
- NL Actief
- Nederlandse Vereniging van Bioscopen en Filmtheaters (NVBF)
- Verantwoorde Feesten
- Stichting VeiligheidNL
- GGD GHOR Nederland

Met het ondertekenen van dit convenant, met een looptijd van vier jaar, onderschrijven deze partijen het belang van de preventie van gehoorschade en dragen ze, door middel van concreet gemaakte afspraken, bij aan het voorkomen van het ontstaan van gehoorschade door versterkte muziek. Zij doen dit door binnen hun verantwoordelijkheid en mogelijkheden doeltreffende maatregelen te nemen en zetten zich er maximaal voor in om te zorgen dat bezoekers van de bij hen aangesloten leden op een voor het gehoor veilige manier van muziek kunnen genieten. Gedurende de looptijd van het convenant maakt VeiligheidNL jaarlijks een rapportage over de voortgang van de afgesproken acties op vijf gebieden: 1) geluidsniveau; 2) gehoorbescherming; 3) geluidsmeting; 4) communicatie en bewustwording; 5) kennis en onderzoek. De jaarlijkse voortgangsrapportage behandelt ook de door de convenantpartners gemeten geluidsniveaus en de gesignaleerde maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van gedrag van bezoekers en professionals.

Deze eerste voortgangsrapportage laat zien dat partijen op de verschillende acties uit het convenant activiteiten hebben uitgevoerd en resultaten geboekt. Alle convenantpartijen met aangesloten locaties met versterkte muziek hebben geluidsniveaus gemeten of voorbereidingen getroffen om dit vanaf 2020 te gaan doen. Binnen de brancheverenigingen die deel uitmaakten van het voorgaande convenant is veelvuldig gebruik gemaakt van de voorlichtingscampagne 'I Love My Ears', en de aansluitende eenmalige campagne voor 2019 'Plug In Party On'. De nieuw aangesloten convenantpartners met locaties met versterkte muziek willen 'I Love My Ears' in 2020 specifiek maken voor de betreffende branche en daarna gaan faciliteren voor de leden. De convenantpartners hebben gezamenlijk verschillende onderzoeken uitgevoerd en gepubliceerd om de kennis omtrent versterkte muziek en de preventie van gehoorschade te vergroten en verspreiden.

Tegelijk laat de voortgangsrapportage ook zien dat de activiteiten en resultaten nog sterk verschillen tussen de convenantpartners. De nieuw aangesloten partijen zijn met name bezig geweest met het in kaart brengen van de mogelijkheden en behoeften binnen hun branches en het opstarten van activiteiten. De partijen die deel uitmaakten van het voorgaande convenant hebben al een duidelijk beeld van de mogelijkheden en behoeften binnen hun branches en hebben de impact (effect en bereik) van de activiteiten van hun leden bij bezoekers van muziekevenementen onderzocht.

Na het eerste jaar van het convenant is gebleken dat er nog onvoldoende informatie beschikbaar is om goede en representatieve uitspraken te doen over de voortgang. Er zijn in het convenant algemene doelstellingen voor de gehele looptijd gesteld maar niet gespecificeerd per jaar, waardoor de voortgang ten opzichte van de gestelde doelen niet goed vastgesteld kon worden.

Om binnen het convenant op een zo eenduidig mogelijke wijze geluidsniveaus te meten heeft dBcontrol, in opdracht van VWS, een gestandaardiseerd meetprotocol ontwikkeld en de toepassing ervan onderzocht bij leden met locaties met versterkte muziek van de bij het convenant aangesloten brancheverenigingen. De conceptversie van dit protocol is aan het eind van 2019 gedeeld met de convenantpartijen, naast dat een aantal bij het convenant aangesloten brancheverenigingen gedurende het jaar al meetgegevens heeft verzameld. De overige aangesloten brancheverenigingen gaan vanaf 2020 met dit nieuwe meetprotocol metingen uitvoeren.

1

Inleiding

1.1

Convenant

Het *Derde Convenant Preventie Gehoorschade versterkte muziek* is in december 2018 ondertekend door de volgende partijen.

- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)
- Vereniging Van EvenementenMakers (VVEM)
- Vereniging Nederlandse Poppodia en -Festivals (VNPF)
- Landelijke Kamer van Verenigingen (LKvV)
- NL Actief
- Nederlandse Vereniging van Bioscopen en Filmtheaters (NVBF)
- Verantwoorde Feesten
- Stichting VeiligheidNL
- GGD GHOR Nederland

Met het ondertekenen van dit convenant onderschrijven deze partijen het belang van de preventie van gehoorschade en dragen ze, door middel van concreet gemaakte afspraken, bij aan het voorkomen van het ontstaan van gehoorschade door versterkte muziek. Zij doen dit door binnen hun verantwoordelijkheid en mogelijkheden doeltreffende maatregelen te nemen en zetten zich er maximaal voor in om te zorgen dat bezoekers van de bij hen aangesloten leden op een voor het gehoor veilige manier van muziek kunnen genieten. De convenantpartners voeren concrete acties uit op vijf gebieden: 1) geluidsniveau; 2) gehoorbescherming; 3) geluidsmeting; 4) communicatie en bewustwording; 5) kennis en onderzoek.

1.2

Voortgang convenant

Om inzicht te krijgen in de voortgang van de acties van het convenant is met alle partners afgesproken dat VeiligheidNL jaarlijks een voortgangsrapportage maakt. Alle partners rapporteren de voortgang van de afgesproken acties jaarlijks uiterlijk op 1 maart over het voorgaande kalenderjaar. VeiligheidNL stelt een overkoepelende rapportage op.

Ook actuele onderzoeksresultaten worden in de jaarlijkse voortgangsrapportages verwerkt.

De partners bespreken de rapportage en stellen deze gezamenlijk vast. Mede op basis van deze rapportage bespreken de partners of de uitvoering van het convenant op schema ligt, of dat er verbeteringen of aanpassingen nodig of mogelijk zijn.

De voortgang van het convenant wordt op drie onderdelen gemonitord en deze vormen het uitgangspunt voor de voortgangsrapportage.

1.2.1

Voortgang van de acties

Alle partners leveren schriftelijk een overzicht met doelstellingen, uitgevoerde activiteiten en resultaten daarvan aan bij VeiligheidNL. Naar aanleiding van dit overzicht volgt een telefonisch interview met een onderzoeker van VeiligheidNL, waarin verduidelijkingsvragen worden gesteld over de aangeleverde informatie. Op deze manier wordt gestimuleerd om doelstellingen, resultaten en voortgangsactiviteiten concreet te formuleren.

1.2.2 De gemeten geluidsniveaus

De geluidsmetingen worden waar mogelijk door leden van de desbetreffende bij het convenant aangesloten brancheverenigingen aangeleverd aan Stichting Kwaliteit Evenementen Nederland (SKEN). SKEN anonimiseert, aggregeert en analyseert de gegevens en verwerkt deze in een jaarlijkse rapportage. De gegevens die over 2019 door SKEN zijn verzameld worden ook vermeld in deze voortgangsrapportage.

1.2.3 Doelstellingen convenant / maatschappelijke ontwikkelingen

Bij dit onderdeel wordt gemonitord in welke mate de doelstellingen van het convenant dichterbij komen en welke maatschappelijke ontwikkelingen er zijn t.a.v. gedrag van bezoekers en professionals.

Ten minste zes maanden voorafgaand aan het einde van de looptijd van dit convenant zal aan de hand van de resultaten een eindevaluatie plaatsvinden. Dit eindrapport vormt de basis voor het eindoverleg tussen convenantpartners waarbij beoordeeld wordt of het op basis van de behaalde resultaten wenselijk is om het convenant te verlengen.

2

Voortgang van de acties

In het convenant zijn afspraken gemaakt op vijf gebieden: 1) geluidsniveau; 2) geluidsmetingen; 3) gehoorscherming; 4) voorlichting en bewustwording; 5) kennis en onderzoek. In dit hoofdstuk wordt de voortgang van de acties van alle partners van het convenant op deze vijf gebieden samengevat.

2.1 Geluidsniveau

2.1.1 Algemene doelstelling 2019-2022

Om ervoor te zorgen dat bezoekers van de bij de brancheverenigingen aangesloten locaties op een voor het gehoor veilige manier van de muziek kunnen genieten, gaan convenantpartijen verantwoord om met geluid en maken ze afspraken over geluidsniveaus die passen bij de omgeving, omstandigheden en doelgroep qua bezoekers. Elke decibel minder dan de gezamenlijk in het convenant afgesproken hoogste gemiddelde geluidsniveaus, vertaalt zich in een verlaagd risico op gehoorschade, waarnaar wordt gestreefd. De convenantpartijen stimuleren en faciliteren de bij hen aangesloten leden en hun medewerkers, zoals geluidstechnici, om zich te houden aan de in het convenant afgesproken maximale geluidsniveaus. Zij benoemen dat het gaat om maximale waarden en dat het geluidsniveau in de praktijk veelal lager kan en zal zijn. Dit doen zij o.a. door handreikingen over geluidmanagement aan de bij hen aangesloten geluidstechnici aan te bieden.

2.1.2 Voortgang 2019

- **VWS** heeft de bredere toepassing van de afspraken over geluidsniveaus gefaciliteerd door te streven naar vergroting van het aantal aangesloten convenantpartners. Met twee partijen is gesproken: de Vereniging van Schouwburg- en Concertgebouwdirecties (VSCD) en Koninklijke Horeca Nederland (KHN). De VSCD was geïnteresseerd, KHN was voor de korte termijn niet geïnteresseerd. VWS heeft SKEN aangewezen als derde onafhankelijke partij om de resultaten van de geluidsmetingen van locaties te delen.
- De **VVEM** en de **VNPF** hebben op verschillende manieren informatie over geluidsniveaus onder de aandacht gebracht bij hun leden, bijvoorbeeld door workshops, presentaties en e-mail. Ook heeft de VVEM in kaart gebracht welke leden geluidsniveaus moeten registreren. Verder komt uit de SKEN-tussenrapportage 2019 naar voren dat op veel muzieklocaties daadwerkelijk maximale geluidsniveaus worden gehandhaafd (zie verdere toelichting onder 2.3).
- Alle leden van de **LKvV** zijn op een plenaire vergadering en in een nieuwsbrief geïnformeerd over het maximale geluidsniveau. Tevens heeft LKvV inzicht gekregen in het aantal aangesloten verenigingen dat wel of niet beschikt over een limiter en/of dB-meter: 30 van de 47 verenigingen hebben een limiter en/of decibelmeter (17 limiter, 6 decibelmeter, 7 beide).
- **NL Actief** geeft aan dat de kwaliteit en het geluidsniveau van muziek sterk verschillen per fitnesslocatie. Daarom gaat NL Actief zich eerst focussen op de groepstrainingsruimtes, hier is namelijk het hoogste geluidsniveau. NL Actief brengt de komende periode verschillende mogelijkheden in kaart en weegt deze tegen elkaar af om te bepalen wat bij hun leden de meest effectieve en haalbare manier is om de geluidsniveaus in de praktijk te bepalen.
- Uit de opgeleverde meting concludeert de **NVBF** dat er bij haar leden waar metingen zijn uitgevoerd, voldaan wordt aan het maximale geluidsniveau (voor resultaten zie hoofdstuk 3).

- **Verantwoorde Feesten** heeft limiters ingezet om de maximale geluidsniveaus te hanteren.

2.2 Gehoorbescherming

2.2.1 Algemene doelstelling 2019-2022

Als leden van convenantpartijen boven de in het convenant bij 'Geluidsniveau' beschreven ondergrens uitkomen, kunnen bezoekers van de bij de convenantpartijen aangesloten leden adequate gehoorbeschermingsmiddelen verkrijgen. Deze gehoorbeschermingsmiddelen zijn op een laagdrempelige wijze beschikbaar en goed vindbaar voor de bezoekers.

De aangesloten locaties die boven de bij de 'Geluidsniveau' beschreven ondergrens uitkomen informeren de bezoekers, zoveel mogelijk vóór het bezoek of aan het begin van de activiteit, over het belang van het dragen van gehoorbeschermingsmiddelen. Uiteindelijk maakt de bezoeker zelf de keuze voor het daadwerkelijk dragen van de gehoorbescherming.

2.2.2 Voortgang 2019

- De **VVEM** heeft steekproefsgewijs ter plaatste geconstateerd dat veel van haar leden gehoorbescherming aanbieden op muziekevenementen. Van de podiumleden van de **VNPF** biedt iedereen gehoorbescherming aan.
- Ruim 60% van de leden van de **LKvV** (lidverenigingen) biedt gehoorbescherming aan. Lidverenigingen die dit (nog) niet doen zijn in 2019 geïnformeerd en geadviseerd over de manier waarop het aangeboden zou kunnen worden.
- Tijdens alle schoolfeesten die door **Verantwoorde Feesten** zijn georganiseerd (13 in totaal) en het bevrijdingsfestival in Rotterdam heeft Verantwoorde Feesten oordoppen uit laten delen.

2.3 Geluidsmeting

2.3.1 Algemene doelstelling 2019-2022

De leden van de bij dit convenant aangesloten brancheverenigingen voeren op een verantwoorde wijze representatieve geluidsmetingen uit, hebben limiters geïnstalleerd of kunnen anderszins aantonen dat ze zich aan de relevante maximale waarde hebben gehouden.

2.3.2 Voortgang 2019

- In opdracht van **VWS** heeft dBcontrol een meetprotocol ontwikkeld waarmee in de praktijk op een zo eenduidig mogelijke wijze geluidsniveaus gemeten kunnen worden. Het meetprotocol is bij de convenantpartners, met uitzondering van de NVBF, onderzocht en in december 2019 in concept opgeleverd.
- **VVEM** en de **VNPF** hebben hun leden aangespoord om metingen aan te leveren. De resultaten van deze metingen staan beschreven in hoofdstuk 3. Daarnaast heeft de VVEM het concept meetprotocol beschikbaar gesteld voor alle leden die hier informatie over willen hebben en heeft de VNPF het protocol bij belangstellenden benoemd in twee workshops.
- De **LKvV** en **NL Actief** hebben in 2019 nog geen metingen uitgevoerd. De reden hiervoor was dat het concept meetprotocol pas in december beschikbaar kwam.
- CinemaNext heeft zeven metingen uitgevoerd bij verschillende typen bioscopen en filmtheaters van de **NVBF**. De resultaten van deze metingen staan beschreven in hoofdstuk 3.

- **Verantwoorde Feesten** heeft gebruik gemaakt van klasse 2 meters en limiters. Het is voor Verantwoorde Feesten niet mogelijk geweest om geluidsmetingen aan te leveren, omdat de feesten steeds op een andere locatie plaatsvinden en de meetmethode hiervoor nog niet (door)ontwikkeld is.

2.4 Communicatie en bewustwording

2.4.1 Algemene doelstelling 2019-2022

De convenantpartijen beseffen dat de bij 'Geluidsniveau' genoemde geluidsniveaus niet voor ieder individu absoluut veilig zijn. Daarom vinden de convenantpartijen het van belang bezoekers en professionals te informeren hoe het risico op gehoorschade beperkt kan worden om zo lang mogelijk van muziek en het gehoor te blijven genieten.

De aangesloten brancheverenigingen gaan in samenwerking met VeiligheidNL hun leden stimuleren dat zij via hun eigen communicatiekanalen de boodschap van 'I Love My Ears' verspreiden. Verder werken we aan de bewustwording van het publiek, zodat bezoekers weten dat het te lang luisteren naar te hard geluid of te harde muziek een risico voor het gehoor vormt en ook welke handelingsopties zij hebben om zich hiertegen te beschermen.

2.4.2 Voortgang 2019

- Het campagnemateriaal van 'I Love My Ears' was, zoals ook de afgelopen jaren, beschikbaar voor alle leden van de **VVEM** en **VNPF**. Het aantal leden van de VVEM dat daadwerkelijk gebruik heeft gemaakt van het 'I Love My Ears' materiaal is onbekend. Alle VNPF-podiumleden hebben gebruik gemaakt van de materialen van 'I Love My Ears' en/of 'Celebrate Safe' waar ook I Love My Ears onderdeel van is. Verder zijn de leden van beide convenantpartijen geïnformeerd over 'I Love My Ears'.
- Alle lidverenigingen van de **LKvV** zijn tijdens bijeenkomsten en in een informatiemail geïnformeerd over het convenant. Ook heeft 10% van alle lidverenigingen de campagnematerialen van 'I Love My Ears' ingezet.
- **NL Actief** heeft twee grote aanbieders van groepslessen in de fitness gevonden die bereid zijn om vanaf 2020 aandacht te besteden aan goed gebruik van muziek en preventie van gehoorschade in de scholing van professionals. De leden van NL Actief zijn eenmalig op de hoogte gebracht over het convenant via een nieuwsbrief.
- Tijdens de ledenvergadering en in de nieuwsbrief zijn de leden van de **NVBF** geïnformeerd over het convenant en wat het voor hen betekent. Daarnaast is er op de website van de NVBF informatie opgenomen over het convenant. Ook in de vaktijdschriften is er aandacht besteed aan het convenant.
- Er is voorlichting met o.a. de materialen van 'I Love My Ears' gegeven aan scholen (en geluidstechnici) over de preventie van gehoorschade door **Verantwoorde Feesten**. Tijdens voorlichtingen op scholen zijn 8.000 scholieren bereikt.
- Met een subsidie van **VWS** heeft **VeiligheidNL** de campagne 'Plug In Party On' ontwikkeld. Binnen deze communicatiecampagne lag de focus op het verbeteren van de sociale norm van het dragen van gehoorbescherming. In samenwerking met VVEM en VNPF is deze campagne ontwikkeld en uitgezet bij hun leden. De campagne kende een groot bereik:
 - o via onbekende ambassadeurs: 72.000 mensen;
 - o via social media: 890.000 mensen;
 - o via (free) publicity: 150 publicaties (online, print, rtv) met een potentieel bereik van 20 miljoen views.

Via de diverse metingen tijdens de convenantperiode wordt bijgehouden of ook meer bezoekers van evenementen met versterkte muziek oordoppen zijn gaan dragen.

Naast de 'Plug In Pary On' campagne hebben er twee kleinere campagnes plaatsgevonden:

- Tijdens het Amsterdam Dance Event werden bezoekers opgeroepen een earselkie met oordoppen te delen via social media (2.382.000 online impressies)
- In de laatste maanden van het jaar is er een contentkalender afgewerkt met als slot een nieuwjaarswens in videovorm (1.157.000 impressies)

Verder heeft VeiligheidNL gesprekken gevoerd met relevante convenantpartners, met als gevolg dat NL Actief en LKvV zich vanaf januari 2020 hebben aangesloten bij 'I Love My Ears'.

- De meeste **GGD'en GHOR-bureaus** betrekken de bronaanpak en gehoorbeschermingsmaatregelen in de advisering aan gemeenten. Advieswaarden voor geluidsniveaus van evenementen met versterkte muziek die worden geleverd vanuit GGD'en en GHOR-bureaus aan bevoegd gezag, zoals burgemeesters en wethouders, zijn lager dan de maximale waarden uit het convenant. In meerdere GGD-regio's zijn gemeenten bereid de gezondheidsadviezen te borgen in lokaal beleid. Eveneens een merendeel van de GGD'en en GHOR-bureaus heeft geïnvesteerd in de informatievoorziening en voorlichting naar scholen, burgers (via social media en websites), gemeenten en uitvoeringsdiensten. Dit heeft bijgedragen aan nieuwe samenwerkingsrelaties, een bredere bekendheid en een integrale aanpak. Alle GGD'en en GHOR-bureaus hebben zich ingespannen voor meer monitoring, bronaanpak en beschermende maatregelen voor kinderen door aan te sluiten bij lokale & regio-overstijgende programma's en instrumenten als de jeugdmonitoring, lokaal volksgezondheidsbeleid, het preventieakkoord, Omgevingswet en Gezonde Scholen.

2.5 Kennis en onderzoek

2.5.1 Algemene doelstelling 2019-2022

Gedurende de convenantperiode worden actuele kennislacunes en onderzoeksvragen ten aanzien van (de preventie van) gehoorschade in kaart gebracht met behulp van de convenantpartijen en indien mogelijk uitgewerkt in onderzoeksvoorstellen.

2.5.2 Voortgang 2019

- In opdracht van **VWS** heeft dBcontrol een concept meetprotocol opgeleverd. Daarnaast is de instellingssubsidie van VeiligheidNL eenmalig uitgebreid om een onderzoeksopzet naar geluidsbeleving op te stellen. Dit onderzoek zal inzicht gaan geven in wenselijke geluidsniveaus voor bezoekers van evenementen met versterkte muziek en o.a. een vergelijking met het advies van het RIVM over geluidsniveaus mogelijk maken.
- Medewerkers van de **VVEM** en **VNPF** hebben zich aangesloten bij werksessies onder leiding van VeiligheidNL om input te leveren voor diverse onderzoeken. Verschillende onderzoeken zijn door VeiligheidNL gestart onder leiding van de VVEM en VNPF. Als laatste hebben diverse leden van de VVEM en VNPF meegewerkt aan het door VWS aangestuurde onderzoek aangaande het meetprotocol. Dit geldt ook voor de **LKvV**, **NL Actief** en **Verantwoorde Feesten**.
- **VeiligheidNL** heeft met een eenmalige subsidie van VWS een eerste versie van een voorstel gemaakt voor een onderzoek naar geluidsbeleving. Daarnaast is er een rapportage opgeleverd betreffende een nulmeting van een monitor over de voorgaande 12 maanden rondom gehoorbeschermende maatregelen en determinanten, en over de bekendheid en waardering van de campagne 'I Love

My Ears'. Uit dit onderzoek concludeert VeiligheidNL dat iets meer dan de helft van de bezoekers van muziekevenementen geen oordoppen heeft gedragen. Ook wordt er geconcludeerd dat de meeste bezoekers van muziekevenementen wel eens tot vaak bewust afstand hebben genomen van de speakers. Verder blijkt uit het onderzoek dat het erg wisselend is of men een pauze van de muziek heeft genomen om de oren even rust te geven (dit wordt minder vaak gedaan dan oordoppen dragen of afstand nemen van de speakers). Daarnaast is er een begin gemaakt met het in kaart brengen van gehoorschade en risicogedrag ten aanzien van gehoorschade onder jongeren (voortgezet onderwijs) en volwassenen.

Andere publicaties die vanuit VeiligheidNL zijn verschenen:

- o "Wat Werkt Dossier – Preventie Gehoorschade";
 - o good practice guide met 10 praktijkvoorbeelden met betrekking tot het stimuleren van het dragen van oordoppen;
 - o infographic voor scholen met informatie over maximale geluidsniveaus per leeftijd en tips als: splits schoolfeesten voor onder- en bovenbouw, wissel muziek af met entertainment en stel gehoorbescherming beschikbaar.
- **GGD'en en GHOR-bureaus** hebben landelijk, lokaal en bovenregionaal in reguliere werkgroepen het convenant en de doelstellingen besproken. Bovendien is er ingezet op een verbreding van de professionals die betrokken zijn bij het thema gehoorschade. In het platform Preventie Gehoorschade wordt er niet meer alleen gewerkt vanuit gezondheidsbescherming, maar ook vanuit gezondheidsbevordering en monitoring. Daarnaast zijn GHOR-bureaus en GGD'en meegenomen in een traject waarin wordt bepaald op welke, meer risicogerichte, manier geluidsniveaus bij evenementen met versterkte muziek kunnen worden beoordeeld. Dit is betrokken in een opzet voor een nieuwe Handreiking Publieke Gezondheid en Veiligheid bij Publieksevenementen.

3

De gemeten geluidniveaus

Er zijn door diverse partijen geluidsmetingen uitgevoerd. Leden van de **VVEM** en de **VNPF** hebben de resultaten van deze metingen gedeeld met SKEN, die de resultaten heeft geanonimiseerd en geaggregeerd zodat ze niet herleidbaar zijn (zie tabel SKEN). Van alle VNPF-podiumleden heeft ongeveer 60% gegevens m.b.t. geluidsmetingen aangeleverd, van alle VNPF-festivalleden is dit percentage onbekend en van alle VVEM-leden zijn de gegevens over 2019 nog niet compleet.

Uit de tabel blijkt dat bij ruim 86% van de gemeten muziek evenementen met volwassen publiek het geluid binnen het afgesproken maximale geluidsniveau van 103 dB(A) bleef. Dit percentage is lager dan in voorgaande jaren (2017 en 2018). In tijdsduur gemeten betreft het 97%.

Het is onvoldoende bekend wat het percentage gemeten evenementen met versterkte muziek t.o.v. het totaal aantal evenementen met versterkte muziek is en ook wat het percentage gemeten locaties en festivals t.o.v. het totaal aantal locaties en festivals met versterkte muziek is om te kunnen zeggen of de resultaten uit de rapportage van SKEN een representatief beeld geven.

Rapportage per 13-02-2020			
cijfers indicatief	rapportage 2017 dd. 2018 tussenstand	rapportage 2018 dd. 13-02-2020 tussenstand	rapportage 2019 dd. 13-02-2020 tussenstand ¹⁾
aantal muziekactiviteiten met metingen	484	5760	5112
aantal organisaties dat geautomatiseerd aanleverde	15	43	35
aantal uren geregistreerde waarnemingen	1724	22034	18646
aantal muziekactiviteiten zonder overtreding	450	5166	4435
procentueel is dat	92,98	89,69	86,76
tijd zonder overtreding	1712	21717	18088
procentueel is dat	99,32	98,56	97,00
aantal muziekactiviteiten met overtreding	34	594	677
procentueel is dat	7,02	10,31	13,24
tijd met overtreding	12	317	558
procentueel is dat	0,68	1,44	3,00
aantal muziekactiviteiten max 103 dB(A)	482	5752	5099
zonder overtreding	449	5164	4429
procentueel is dat	93,15	89,78	86,86
aantal muziekactiviteiten max 100 dB(A)	nvt	nvt	0
zonder overtreding	nvt	nvt	0
procentueel is dat	nvt	nvt	0,00
aantal muziekactiviteiten max 96 dB(A)	2	8	13
zonder overtreding	1	2	6
procentueel is dat	50,00	25,00	46,15
aantal muziekactiviteiten max 91 dB(A)	0	0	0
zonder overtreding	0	0	0
procentueel is dat	0,00	0,00	0,00
Uitsplitsingen, mits gekoppeld, te maken naar:			
vereniging			
	VVEM	3	1
	VNPF	37	32
	unknown ²⁾	3	2
type muziekactiviteit			
	festival	nvt	nvt
	popstage	nvt	nvt
	unknown	nvt	nvt
¹⁾ diverse info van externe bronnen nog te ontvangen			
²⁾ betreft VVEM of VNPF, nog geen andere partners			

Naast de VVEM en de VNPF heeft ook de **NVBF** gegevens m.b.t. geluidsmetingen aangeleverd. Ieder half jaar vindt er een meting plaats in een bioscoop of filmtheater (CPV-bioscoopzaal, Dolby (Atmos) zaal en IMAX-theater). Deze metingen worden uitgevoerd door de onafhankelijke partij CinemaNext. Bij de geluidsmeting wordt de locatie van de meting bepaald a.d.h.v. het 'Central Listening Area' (CLA). CinemaNext levert de gegevens van de metingen geanonimiseerd aan de NVBF, die hiervan samenvattingen maakt.

Afgelopen jaar heeft CinemaNext in totaal bij zeven films bij verschillende bioscopen en filmhuizen geluidsmetingen uitgevoerd. Drie films waren voor bezoekers van 12 jaar en ouder (Hobbs & Shaw, Ballon en Penoja). Bij deze films was het geluidsniveau gemiddeld 77,2 dB(A) terwijl de norm van het maximale geluidsniveau 92 dB(A) is. De andere vier films waren ook voor bezoekers van jonger dan 12 jaar (Lion King, Le mans, Waar is het grote boek van Sinterklaas en Jumanji). Bij deze films was het geluidsniveau gemiddeld 76,4 dB(A) waarbij de norm voor het maximale geluidsniveau 88 dB(A) is. Bij beide soorten films (geschikt voor 12 jaar en ouder en geschikt voor jonger dan 12 jaar) wordt er voldaan aan de gestelde normen (zie tabel hieronder).

Voldoet de exploitant/vertoner aan de gestelde normen:

- minder dan 88 dB(A) voor een film met aanduiding 12 jaar en jonger?
- minder dan 92 dB(A) voor een film met aanduiding ouder dan 12 jaar?

Lion King	Ja
Hobbs & Shaw	Ja
Ballon	Ja
Le Mans	Ja
Waar is het grote boek van Sinterklaas	Ja
Jumanji	Ja
Penoza	Ja

Andere convenantpartijen hebben geen gegevens kunnen aanleveren. Dit komt mede doordat het concept meetprotocol pas in december beschikbaar kwam. Voor Verantwoorde Feesten is het niet mogelijk geweest om geluidsmetingen aan te leveren, omdat feesten steeds op een andere locatie plaatsvinden en de meetmethode daarvoor nog niet beschikbaar is.

4

Doelstellingen convenant /_maatschappelijke

ontwikkelingen

Om de resultaten van de activiteiten vanuit de convenantpartijen te kunnen monitoren worden het gedrag en de kennis van bezoekers en professionals rondom de risico's van versterkte muziek gemeten. Om een volledig beeld te krijgen wordt dit aangevuld met representatieve metingen van geluidsniveaus bij de leden van de branchepartijen die bij het convenant zijn aangesloten.

Bij de start van het convenant, in december 2018, heeft VeiligheidNL, in samenwerking met de VVEM en VNPF, een nulmeting uitgevoerd naar het gebruik van gehoorbescherming en de kennis van bezoekers over de risico's van versterkte muziek. De resultaten van deze nulmeting zijn in 2019 opgeleverd en geven samen met de metingen van geluidsniveaus de startsituatie weer. Gedurende de verdere looptijd van het convenant, tot eind 2022, worden maatschappelijke ontwikkelingen rondom de doelstellingen van het convenant periodiek gemonitord.

Bij het bepalen van de startsituatie kwam naar voren dat het niet voor alle doelstellingen van het convenant mogelijk was om een helder en representatief uitgangspunt te vormen. Een aanzienlijk deel van de aangeleverde gegevens was namelijk onvoldoende specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden (SMART), vooral ten aanzien van de metingen van geluidsniveaus. Daarnaast waren er geen specifieke doelstellingen geformuleerd voor 2019, waardoor het niet mogelijk was om de voortgang van afgelopen jaar zorgvuldig te beoordelen. Het is daarom noodzakelijk om gedurende de verdere looptijd van het convenant de jaarlijkse doelstellingen vooraf helder te formuleren en alle gegevens omtrent de voortgang voldoende SMART aan te leveren.

Op een eerstvolgende convenantbijeenkomst worden gezamenlijk met alle partners de resultaten uit deze rapportage geduid en wordt er een gezamenlijke conclusie getrokken.

Over VeiligheidNL

VeiligheidNL is een onafhankelijk expertisecentrum met de missie om ongevallen te voorkomen door veilig gedrag te stimuleren. We helpen mensen hun veiligheid te vergroten in en om het huis, maar ook op straat, op school en op het werk. We monitoren en signaleren ongevallen en letsel en onderzoeken welke vorm van preventie effectief is. Voor de monitoring is het Letsel Informatie Systeem (LIS) de basis, een registratiesysteem bij een representatieve steekproef van Spoedeisende Hulpafdelingen (SEH's) in Nederland, maar we rapporteren ook dodelijke ongevallen en ziekenhuisopnamen door letsels.

We ontwikkelen effectieve gedragsinterventies die praktisch, oplossingsgericht en op maat zijn en voeren deze ook deels uit. Ten slotte delen wij onze kennis en kunde direct met onze doelgroepen of via professionals, samenwerkingspartners en ambassadeurs. We werken voor en met overheden, bedrijven, zorgverleners en particulieren.